

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: 1/1 évre 20 kor.,
1/2 évre 10 k., 1/4 évre 5 k. Egyes szám ára 8 f.

Felölsszerkesztő: Weisz Ignác dr.
Szerkesztő: Győri Imre.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Brassó, Kapu-utca 64. sz. — Telefon: 177

Vezérek nyilatkozatai.

Brassó, május 9.

A lefolyt hét felette fontos politikai nyilatkozatokat eredményezett.

Bánffy Dezső bárónak a lipótvárosi kaszinóban Zichy János gróf egri beszéde miatt tett észrevételei a kultuszminisztert oly erélyes cáfolatra késztették, amely cáfolat az egész országban párt és felekezeti különbség nélkül a legteljesebb melegegedéssel találkozott.

Zichy János gróf személye elég garancia arra, hogy mindazok, akik a felekezetek között fennálló kíváncsított békés egyetértést különböző érdekből esetleg megbolygatni szeretnék, ebben a ténykedésükben sikerre nem számíthatnak.

Zichy János gróf, úgy, mint eddig, a jövőben is azt az irányelvet követi, amely az igazságérzetnek, a tapintatnak és a bölcseségnek megfelel.

Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök a követendő politikájáról egy belga lap tudósítója előtt interjú alakjában nyilatkozott. A közlemény általános feltűnést keltett, a kételkedők ebből meggyőződhetek, hogy a kormány minden egyes tagja a házban kifejtett programja alapján fogja a nagy horderejű kérdéseket megoldani.

Khuen egyénisége elég garancia, hogy ő arról a politikáról, amelyet az ország érdekében követendőnek vél, senki kedvéért eltérni nem fog. Politikai nyilatkozata határozott és világos, és így mindazok, akik a munkapárt kebelében dúló ellentétekről terjesztik a kalandosabbnál kalandosabb álhíreket, most meggyőződhetek, hogy hirtelenségeikkel a munkapárt zárt sorait megbolygatni nem fog sikerülni. Tisza István gróf ugrai beszéde teljes őszinteséggel nyilvánvalóvá teszi azt a kíváncsított egyetértést, amelyben a kormány kell, hogy teljes összhangzásban legyen a párt elismert vezető egyé-

niségével. A vezérszónok a házszabályrevízió szükségét előtérbe terelte és hogy e kérdés a szólásszabadságot nem fogja korlátozni, azt felesleges megemlíteni. A háznak munkaképességét ferde helyzetekkel szemben azonban biztosítani kell és ez elől a céltudatos párt kitérni nem fog. Obstrukciókkal az államháztartás egyensúlyát megbolygatni sem nem lehet, sem nem szabad és hogy e valóságról a közelmúlt sikeres obstrukció vezető egyénisége miként vélekedik, nem tartjuk érdektelennek Apponyi Albert grófnak jászberényi beszédéből a következő mondatot idézni: „Nem tartom az ellenzék hivatásának, hogy obstrukcióval vigye keresztül akarátát, mert ezáltal a dolgok természetes fejlődése zavartatik meg, eredmények jönnek létre, amelyekben nincs belső erő és igazság és amelyeknek mulhatatlanul bekövetkező összeroskadása azok helyzetét is súlyosabbá teszik, a kik ideig-óráig illegitim előnyökhöz jutnak. Elég volt abból, hogy labdáztak az erőszakkal.

Apponyi beszéde más irányban is érdeklődésre számíthat. Élesen bírálja a kormány programját, jöllehet, hogy úgy tartja, hogy a kormánynak nincs is programja, és a választói reform ügyében, még a miniszterek között is megvannak az ellentétek. Apponyi Albert gróf alaposan téved, mert a miniszterek ebben a kérdésben teljes összhangban vannak és mindenki, éppugy, mint ő, teljesen tudatában vannak, hogy a nemzeti és szociálpolitika egyetértésén kell fölépülni az új választó jognak.

Justh Gyula az egyetlen pártvezér, aki politikai babérokat csakis az obstrukciótól remélhet, és hogy erről a kérdéstről mily ferde a nézete, választóinak megígéri, hogy a fegyvert addig le nem teszi, míg az ország jogai, törvényes követelése meg nem valósulnak.

Justh Gyula meg van győződve, hogy közte és az ország intelligenciája között nagy sötét ür keletkezett, mert már eleve is, úgy az intelligencia, mint a tisztviselői kar politikai meggyőződését romlottan minősíti.

Az Ipartestület közgyűlése.

*

Saját tudósítónktól. —

Brassó, május 9.

A brassói ipartestület vasárnap d. u. tartotta meg Kászonyi F. Lajos ipartestületi elnök vezetésével rendkívüli közgyűlést, a testület tagjainak élénk részvétele mellett.

Kászonyi F. Lajos elnöki megnyitójában megköszönte a testület tagjainak iránnyában megnyilvánult bizalmát, melylyel őt az elnöki tisztség díszes polcára emelték. Nehéz viszonyok között foglalja el — úgy mond — az elnöki tisztelet, de reméli, hogy az előjárósággal karöltve rövidesen megfogják találni a békés és céltudatos munkálkodásnak üdvös útját. A maga részéről igéri is, hogy félretéve egyéni érdekeket és főleje emelkedve minden pártoskodásnak, mindenkör igaz lelkesedéssel, nem csökkenő becsvágygyal és lelkes ügybuzgósággal fogja vezetni az ipartestület ügyeit. Igyekezni fog elnökségének ideje alatt több, a helyi iparosság érdekeit előmozdító, hasznos intézmények életbeléptetésével maradandó érdemeket szerezni és ténykedése által megszerezni azoknak az osztatlan bizalmát és becsülését is, akik elnökké való megválasztatását ezuttal ellenezték. Zugó helyeslés kísérté az elnöknek megnyitóját s ezután rátértek a tárgysorozat egyes pontjainak tárgyalására.

A közgyűlés a testület alap és ügyrend szabályainak egyes pontjait, melyekről általános kialakult az a nézet, hogy a változott viszonyoknak és a gyakorlati élet követelményeinek meg nem felelnek, módosította. Majd állást foglalt a tejdírgaság kérdésében is, s ennek eredményeképpen elfogadta a közgyűlés az előjáróság által előterjesztett azon határozati javaslatot, hogy fölir a földművelésügyi m. kir. miniszterhez, a tejfogyasztó közönség érdekeinek megvédése céljából, megkeresi ezenkívül a városi hatóságot is az iránt, hogy a maga részéről is járjon közbe, a határozati javaslatban részletesen körülírt indítvány értelmében.

A tárgysorozat utolsó pontja az előljá-

Transsylvania étterem és kávéház.

Elegáns berendezés; általános elismert kitűnő konyha; természetes erdélyi borok; pontos kiszolgálás! — A kávéházban naponta Könyv-Jánosi közkedvelt zenekara játszik. —

(1771)

Kiváló tisztelettel:

ROTHENBÄCHER GY.

írói tagok megválasztása volt. Rendes tagokul Benedek Pál, Capatina Demeter, Friedelt Ferencz, Galló Márton, Hubbes János, Ilyés István, Márk Lajos, Rátz József, Sárosi Lajos, Schuster Károly. Tois F. Rezső és Feminger Henrik; póttagokul Binder János, Borger János, Derégán József, Filipánits István, Hajdu Sándor, Leuka János, Muscalu Vazul, Schmidt Frigyes, Székely Károly, Török Ferencz és a számvizsgáló bizottság tagjaiul Gusbeth Frigyes Márton, Kiss L. Mihály ipartestületi tagok és Albertfi Sándor nagyvállalkozó választották meg.

A közgyűlés, mely példás rendben folyt le, az elnök buzdító szavaival ért véget.

A Magyar Dalárda estélye.

*

(Saját tudósítónktól.)

Brassó, 1910. máj. 9.

A Brassói Magyar Dalárda f. hó 8-án, vasárnap este 8 órakor tartotta ez idei első rendes, tánccal egybekötött műsoros estélyét a Vigadó összes termeiben Budeusz Aladár karnagy vezetése alatt. A dalárda közel fél-százados működése óta ilyen nagysikerű estélye nem volt a magyar dal brassói művelőinek, mint a mai.

A Vigadó nagyterme a hangverseny megkezdése előtt már annyira tulzsufolt volt hogy a — régi brassói szokás szerint — kissé későbbben érkezők a nagyterem melletti kéterembe szorultak.

Nem járunk messze az igazságtól akkor, a mikor azt állítjuk, hogy ennek a szép eredménynek nagyrészt az az oka, hogy a mai hangverseny keretében szerepelt először önálló énekszám a brassói magyar dalárda női kara.

A mikor a hölgyek a szinpadra léptek, percekig zugott a taps, éljenzés, amely még viharosabban tört ki, mikor a női kar befejezte gyönyörű énekét.

Tartsuk be azonban a műsor által előírt rendet és kezdjük előről.

A brassói magyar közönség színe-java, szép asszonyok, szép leányok nagy bokrétya ült az asztalnál, s mikor a függöny széthúzódott, a dalárda ismert precizitásával gróf Zichy Géza „Szerenád” című dalát kezdte el.

Ezuttal a férfikar énekelt, s művészi élvezetben volt része a közönségnek. Zajos tapsot arattak derék dalosaink.

A program második pontját feszült érdeklődéssel várta a közönség „A kápolna” című kardalt adták elő, Kreutzer Konrádtól.

A dalárda női karát ekkor volt alkalmunk hallani. Nem ugyan egyedül, hanem a férfikarral vegyesen. A bájos női szoprán hangok azonban tulcsengtek a férfiak tenorját, s a viharos taps természetesen legnagyobb részben a bájos dalosnőknek szólt.

A „magyar dalokat” is nagy élvezettel hallgatja a közönség, nemkülönben Bodor Ella „Jön a völegény” című művésziiesen előadott monológiát s a férfikar „Szerelmem vándorai” című dalát.

Az est fénypontja a női kar remekül előadott „Aranyfátyol” című dala volt, melyet a közönség szünni nem akaró tapssal honorált.

Záradékkul a vegyeskar magyar dalokat énekelt, utána kezdetét vette a táncz, mely feszitelen jó kedvben világos hajnalig tartott.

Baleset az új szálloda építkezésénél.

Nyilatkozik az építési vállalkozó.

— Levél a szerkesztőhöz. —

Brassó, 1910. május 9.

A Brassói Lapok f. hó 7-én megjelent számában részletesen beszámoltunk arról a szerencsétlenségről, amely a kapu-utcai szálloda építkezésénél történt, s amelynek szerencsétlen áldozata egy 60 esztendő munkás. Megírtuk, hogy a szerencsétlenségért a vállalkozókat terheli a felelősség, mert a téglafelvonó lyuk, amelyen át a munkás a harmadik emeletről lezuhant, nem volt karfával ellátva.

Ezen híreinkre vonatkozólag felkérte az alábbi sorok közlésére, amelyeknek készségesen adunk helyet, miután a bennük foglaltak csak megerősítik a mi vádunkat azzal a megkülönböztetéssel, hogy a mulasztás nem azt a faktort terheli, akit mi megemlítettünk. A lényeg azonban megmarad. Valakit mulasztás terhel, tehát ehhez a dologhoz a kir. ügyésznek sok köze van.

De szóljon maga, a szerkesztőnkhez intézett alábbi levél:

A Kapu-utcában épülő új szállodánál f. hó 6-án baleset történt, amelyről a Brassói Lapok f. hó 7-én kelt számában megjelent tudósításban többek között ez állott:

„A cserépfelhúzó nyílások nem voltak korláttal elzárva, s így nagyfokú mulasztás terheli az építési vállalkozót.”

Ha mulasztás terheli az esetet, úgy az a Schmidt cserépgyáros és vállalkozó cégben, illetve annak pallérja hanyagságában keresendő, nem pedig Gärtner Demeter és Társa építési vállalkozó cégben, mert a Gärtner cég által fölállított főállások erős és kifogástalan állapotban vannak, ami bármikor konstatálható.

Ezen az álláson az építkezés folyamán több mint 180 munkás dolgozik és eddig a legkisebb szerencsétlenség, vagy sérülés nem történt. A főállást a Gärtner cég a tetőfedő vállalkozónak rendelkezésére bocsátotta, a mely állást a tetőfedő cég a saját felelősségére megváltoztatott, amennyiben a főállásokon keresztül mintegy 70 cm² nyílásokat készített a cserépfelhúzó ládikók részére.

Elég baj és hanyagság az, hogy a Schmidt cserépfedő cég pallérja, ki mindössze 5—6 emberrel dolgozik, egy 60 éves ügyetlen, öreg és bepálírozott állapotban lévő munkást ily magas állásra felenged, s kinek még hozzá veszedelmes helyen kellett volna dolgoznia.

Ennyit kívántunk megírni a félreértések kikerülése végett.

Az új szálloda építési vállalkozója.

Sürgöny!

Hosszu-utca 90. szám alatt friss tehén tej és vert tej kerül eladásra, melyet kizárólag a brassó-méhkerti birtokosok szállítanak.

Kimérés reggel 6. orától este 9-ig a tej literje 12 krajcár
vert tej „ 8 „

Havi előfizetők 6% engedményt kapnak.
Telefonszám 213. 2679

HIREK.

Brassó 1910, május 9.

— **Adakozás.** G. J. iparossegéd részére Vajda József és Kádár Sándor 1—1 koronát adakoztak. Rendeltetési helyére juttatjuk.

Lapunk vasárnap reggeli száma csak a déli órákban hagyta el a nyomdát. A nagy késés oka az volt, hogy a szedőteremből a géptermbe vezető felvonógép leszakadt és reggel 6 órakor négy teljes lapoldalt, amely izekre szertehullott, újra kellett szedni.

— **Három hónapos szini szezon.** Ma érkezett meg Komjáthy János beadványa Brassó város tanácsához, amelyben az igazgató július hó elsejétől, bezárólag október hó elsejéig tartó előadási ciklus megtarthatására kér engedélyt.

— **Esküvők.** Lustig Mihály mérnök brassói ládagyáros holnap, f. hó 10-én, kedden tartja esküvőjét Homoród-Hévízen Mózes Zsófikával.

Frenreisz Géza mív mérnök folyó hó 7-én tartotta esküvőjét Szent Bálint kir. tan. pénzügyigazgató leányával, Annuskával Brassóban.

— **Tanügyi hír.** A m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszter dr. Cholnoky Jenő kolozsvári tud. egy. ny. r. tanárt a brassói áll. felsőkereskedelmi iskola folyó évi érettségi vizsgálatának vezetésével miniszteri biztosi minőségben megbízta.

— **A Brassói Magyar Jótékony Nőegylet** elhatározta, hogy az alapszabályaiban előírt iparpártolás eszméjének gyakorlati ténre való átvitele céljából megtekintti a brassói jelentékenyebb ipartelepeket és gyárakat. Ennélfogva most körlevélben kéri fel tagjait, hogy a gyárak megtekintésében részt vegyenek. A megtekintés sorrendje és ideje a következő: május 12. Cukorkagyár és Foith György kötőgyára. Május 18. Herter kötszövet- és Eitel szappangyára. Május 25. Scherg posztógyára. Junius 1. Hornung hajlitott fabutor gyára és Teutsch szörmefestő gyára. Találkozási hely minden alkalommal d. u. 3 órakor a sétatéri tramway megállóhelyen.

A Nőegylet választmány a ma délután igen látogatott ülést tartott dr. Zakariás Jánosné elnökleite alatt. E gyűlés a honi ipar pártolása ügyében hozott fontos határozatot és szándékozik megindítani ez irányban nagyobb szabású akciót. Erre a kérdésre közelebbről visszatérünk.

— **A polgári kör közgyűlése,** a melyet vasárnap délután 3 órára hívott össze az elnökség, határozatképtelen lévén, elmaradt.

— **Szterényi — kaszinói elnök.** A főváros előkelő kaszinóinak száma, amint értesülünk, a legközelebbi hetekben megszorodik. Az új kaszinó elnöke Szterényi József v. b. t., az Agrárbank kormányzója lesz. A vezetőségben részt vesznek kivüle Mikszáth Kálmán és dr. domonyi Domonyi Móricz, a Folyam és Tengerhajózási részvénytársaság igazgatója.

— **Művészházasság.** Virányi Sándor, a kassa-brassói színház rokonszenves művésze tegnap délután tartotta esküvőjét Kassán özv. Legányiné, sz. Greisinger Maris-

— A **Kereskedelmi és Iparkamara közgyűlése.** A kamarai elnökséghez több oldalról érkezett kívánságra a folyó hó 11-ére kitűzött kamarai közgyűlés megtartása pünkösd utánra halasztatott. A közgyűlésnek ujonnan megállapítandó napjáról a kamarai tagokat idejekorán értesíteni fogja az elnökség.

— **Itt a Halley!** Olvasóink köréből, két megbízható helyről is, vesszük a hírt, hogy a rettegett Halley üstökös ime feltűnt a láthatáron és már szabad szemmel is teljesen megfigyelhető. Az üstökös az éjszaka háromnegyed 3 órakor látták Brassóban a Csigahegy irányában. Körülbelül 20 percig volt a szemhatáron és meglehetősen fényes ragyogott a magja.

— A **krizbai családi drámához.** A Brassói Lapok részletesen beszámolt arról a véres drámáról, amely az elmúlt hét második felében Krizbán lezajlott. Megírtuk, hogy a férj három pisztolylövése által súlyosan sérült asszonyt haldokolva szállították a kórházba, a merénylető férjet pedig a krizbai csendőrség átadta az ügyészségnek. A krizbai véres családi dráma ezen két aktusához mai értesüléseink oda fűzik a pontokat, amelyek után most már hovatovább legördül a függöny a nagy drámára. Amint ugyanis tudósítónk jelenti, Ruzsán Parasz-kiva, a hitlen asszony, vasárnap délelőtt 10 órakor belehalt sérüléseibe. Délután boncolták fel az orvosok és megállapították, hogy a halál minden kétséget kizárólag az asszony hasába furódott golyó által okozott has-hártyagyulladás. A holttestet ma reggel Krizbára szállították és ott temetik el. A gyilkos férjet a vizsgálóbíró letartóztatásba helyezte.

— A **nyugdíjpótló.** A máv. nyugdíjpótlója június 1-én életbe lép. Az utolsó munkálatok most folynak a máv. kiküldöttjeinek a részvételével a kereskedelmi miniszteriumban. A nyugdíjpótlék a fizetés 15 százaléka lesz és azonnal életbe lép.

— **Az ügyvédi kamara köréből.** A brassói ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy dr. Cowrig László ügyvédet, Hosszufalu székhelylyel a kamara ügyvédi lajstromába folytatólag bejegyezte.

— **A furfangos cigány.** Vasárnap reggel 10 órakor Antal Rózsi 15 esztendő cselédleányt megszólította a Kapu-utca 67. szám alatti ház lépcsőházában egy cigány asszony. Hogy van-e valami eladni valója a kis pesztrának, eziránt érdeklődött a bolygó kalmárnő. Antal Rózsi egy ruhát ajánlott a cigányasszonynak, amelyért ez hajlandó is volt 7 koronát adni, ha Rózsi vele megy a vasút utcába, ahol a ruha árát az ura ki fogja fizetni. Antal Rózsi ráállt a vásárra. Átadta a ruhát a cigányasszonynak, aki el is vezette a leányt a Kút utcába egy kocsmába, az urához. A cigány keresett, kolerázott a zsebeiben, végre is egy összegyűrött 100 koronás bankjegyet fogott a kezébe, azt belekötötte a gyanutlan leány zsebkendőjének csücskébe és arra kérte, hogy ne mutassa meg senkinek, vigye haza, mert most nincs apró pénze, hogy azzal fizesse ki a 7 koronát, de majd holnap érte jön a százasért és elhozza neki a 7 koronáját. Antal Rózsi várt is másnapig, de mikor a cigány nem jelentkezett a temérdek pénzért, gyanút fogott, kibogozta a zsebkendőjében féltve őrzött, kincset érő bankót és akkor látta, hogy az bizony csak egy rongyos reklámcédula, aminek csak az egyik oldala hasonlít a pénzhez. Elpanaszolta a nagy esetet egy rendőrnök,

aki azután a rendőrségre kísérte a leányt, ahol jegyzőkönyvet vettek föl a dologról. Csakhamar hurokra került a furfangos cigány, Dánis Miklós, meg a vele vadházaságban élő asszony is. Dánis nem tagadja a bűnét, de azzal védekezik, hogy kiváltotta volna a reklámcédulát. A felesége azonban semmit sem akar tudni arról, hogy mint intézte el a lánnyal a fizetség dolgát az ő kitérő Dánis Miklósa.

— **Megszűnt a díjtalan gyakornokság.** A m. kir. igazságügyminiszter ama humánus elvből indulva ki, hogyha munkatér kell az államnak, azt fizesse meg, ha pedig nélkülözheti, akkor ne vegyen potyát igénybe: a bírósági hivataloknál fokozatosan megszünteti a díjtalan gyakornokoskodást. A most dolgozók vagy segélydíjat kapnak, vagy a hol nélkülözhetők, ott elbocsátatnak. Ez újítást követik a többi tárcák-nál is.

— **A tüdővész Erdélyben.** A belügyminiszterium közegészségügyi osztályában serényen folyik a munka a tüdővész rettenetes pusztításainak statisztikai feldolgozása körül. A miniszterium most tette közzé jelentését arról, hogy a tüdővésznek 1909. október havában hányan estek áldozatul. Az ijesztő nagy szám: 4678. Az erdélyi tuberkulotikus halottak száma megyék szerint a következő: Alsó-fehér 39, B.-Naszod 21, Brassó 27, Csik 22, Fogaras 15, Háromszék 24, Hunyad 58, K.-Küküllő 15, Kolozs 41, Kolozsvár 9, Maros-Torda 45, Marosvásárhely 4, N.-Küküllő 37, Székely 38, Sz.-Doboka 82, T.-Aranyos 37 és Udvarhely 29.

— **Haroszerű lögyakorlatok.** E hó 13, 14, 18 és 21-én a Pojánán éles töltenyvel haroszerű lögyakorlatok fognak tartatni. Jelzett napokon a Pojánán való tartózkodás szigorúan tilos.

24 éves, szőke, csinos, fess alkatú árva leány, 100.000 korona készpénzhozománnyal, jelenleg egy öreg nénjénél lakik, férjhez ohajt menni. — Csak oly urak jelentkezzenek (esetleg vagyontalanok is) a kiknél gyors nőülés akadályokba nem ütközik. — Schlesinger, Berlin 18. (2698)

Mese a sárgakerekű Landauerről.

Nyári történet.

— Saját tudósítónktól. —

Brassó, 1910 május 9.

A csendes, tipikusan kisvárosias Szent-János utcának a köpenicki és Strassnów esetekhez méltó, világvárosi szenzációja volt, amely egyrészt egy furfangos, bogárszemű kis cselédleány, másrészt egy titokzatos sárgakerekű Landauer körül játszódott le. Mielőtt tisztelt olvasóink valamelyes regényes szerelmi történetre gondolnának, sietünk regisztrálni a tényállást, hogy a szóbanforgó titokzatos Landauernek egy pillanatig sem volt az a hivatása, hogy annak lágy ölen a mi bogárszemű kis cselédleányunkat e történet „királyfija” elröpítse a mosogatótál mellől a bíboros bársony és selyem honába — sőt, hogy a szóbanforgó, titokzatos, sárga kerekű Landauernek nem is sárgák a kerekai, sőt egyáltalában nincsenek is kerekai, mert az egész Landauer a furfangos, bogárszemű kis cselédleány fejében született meg.

De ime, maga a szentjánosutcai kultúr-történet:

Egy szepegő, riadt szemű cselédleány állott a brassói rendőrlaktanyában az ügyeletes tisztviselő előtt és nagy bőbeszédűséggel adta elő a következőket:

A reggeli órákban egy diszes, sárga kerekű Landauer állt meg a Szent-János-utca 5. számú ház előtt, ahol ő egy özvegy uriasszonynál szolgált. A Landauerből egy fekete szakállas, hatalmas termetű, uniformisba öltözött rendőrtiszt szállt ki, aki őt az udvaron vállon ragadta és maga előtt feltuszkolta a padlásra azzal, hogy ő megvizsgálni jött a padlást, vajjon tiszta-e, rendben van-e, sok tűzveszélyes anyag van-e felhalmozva?

Ő ijedten nyitotta ki az energikus idegen előtt a padlásajtót, aki néhány perc múlva, miután körültekintett a padláson, reárvált:

— Itt minden csupa mocsok, mars te disznó, előre a rendőrségre, vagy . . . fizess rögtön 6 koronát.

— Én — fejezte be szenzációs vallomását a leány — miután csak 4 korona pénzem volt, kölcsön kértem még 2 koronát egy Kapu-utcai barátnőmtől és odaadtam a rendőrbiztosnak, aki erre lesietett az utcára, beleült a Landauerbe, amelynek sárga kerekai voltak és elhajtatott . . .

Az ügyeletes rendőrtisztviselő, akinek kötelessége komolyan venni minden feljelentést, terjedelmes jegyzőkönyvet vett fel a „nyári esetről” és kiadta a Szent-János-utcai szenzációt nyomozás céljából, amelyet főleg az nehezített meg — miután a történet hitelességéhez több szó fért, mint amennyi mellette vallott, — hogy fogalma sem lehetett a rendőrségnek arról, hogy mi oka lehetett a leánynak feltalálni a naiv mesét a sárgakerekű Landauerről és a szakállas rendőrrel?

Minek feszegezzük tovább e kisded brassói köpenickiádat, amelynek rugó pontjai körül kétségtelenül érdekes pszichológiai momentumok vannak, rátérünk a pointjére, az okra, mely hivatást adott a kis cselédleány fantasztikus koholmányának:

Kereszkérdések által sarokba szorítva, szepegve vallotta be a leány, hogy az egész vallomása, amelyet a sárgakerekű Landauerrel s a szakállas rendőrrel elmondott — 10 krajcár miatt történt. Ennyi pénzre volt szüksége sürgősen, s azt hitte, hogy ha megfélemlíti a házbeieket azzal, hogy piszkos a padlás, megbízzák őt a kitakarítással, s mint minden más alkalommal, ezért a munkájáért ezuttal is 10 krajcárt kap.

Igy történt. Ez a története a Szent-János utcai nyári esetnek, amiről egyébként egy terjedelmes rendőri jegyzőkönyv is hajlandó tanuskodni.

Szerencsétlenség a Hungária téglagyárban.

*

— Saját tudósítónktól. —

Brassó, 1910 május 9.

Könnyen végzetessé válható szerencsétlenség történt vasárnap délelőtt a Hungária téglagyárban. Polka Sándor napszámos a 10 méter magas mészegető kályha tetejéről belezuhan a kokszzsal megrakott kéménybe és súlyos belső sérüléseket szenvedett. A rendőri vizsgálat van hivatva kideríteni, hogy mit keresett a szerencsétlenül járt munkás a vasárnapi munkaszünet idején a kályha tetején és hogy igaz-e a vallomásaiba foglalt azon vád, hogy ő munkás-

társai érdekében mászott fel a kályha tetejére, amelynek hatalmas kéménye megvan repedve és a melynek összedülése nyolc ott dolgozó munkás életét veszélyeztetné. Megjegyeztük, hogy egy megrepedt kályha falának össze dülése a múlt évben ugyanezen a helyen egy munkást magá alá temetett, aki a helyszínén meghalt. A rendőrség megindította a vizsgálatoit.

Rendőri krónika.

— Apró hírek. —

— Saját tudósítónktól —

Brassó, 1910 május 9.

Bicska és bajonet.

Asztalos János és Ferencz János famunkások szombaton éjszaka, többé-kevésbé ittas állapotban belekötöttek Birih Miklós II. gy. e.-beli közlegénybe, amidőn ez egy leánynyal a karján a Vár-utcában sétált. A szóváltásnak és lökdölgözésnek egy bicska villanása volt az első pointje, amely bicska a Márton József kezéből a katona oldalába furódott. A megsebzett katona ekkor előrántotta a bajonetjét és azzal támadója hátába szúrta. Egyikük sérülése sem komolyabb természetű. Ugy a katonai, mint a rendőrhatalóság a saját hatáskörében megindította a nyomozást.

A terror.

Eiven János 27 éves munkás bejelentette a rendőrségen, hogy a Hosszu-utcában 3 sztrájkoló bádósgoszegéd, akiket névleg is megemlített, megállították útjában és azzal fenyegették meg, hogy ha dolgozni mer, annak dacára, hogy a szakszervezet kimondotta a sztrájkot, leütik. Életveszélyes fenyegetés címén kérte támadói ellen a vizsgálat megindítását.

Merénylet katonák.

Magda István napszámos ma feljelentést tett a rendőrségen, hogy szombaton este 8 órakor a Katonakórház-téren három pek katona, névszerint Nyisztor András, Glancz Dezső, és Fekete Ferenc ok nélkül belekötöttek és megszurkálták. A merénylet katonák közül kettőt az arra cirkáló katonai őrző el fogott, a harmadik azonban elmenekült. Magda sérülései nem súlyosak. A rendőrség megindította a vizsgálatot.

Betörés.

Kenyeres Károly gyáros feljelentést tett a rendőrségen, hogy mikor az éjszaka hazaért gátsmajori lakására, a szekrényét feltörve találta és abból egy értékes fényképező készülék hiányzik. A rendőrség megindította a vizsgálatot. Valószínű, hogy a betörést a helyi viszonyokkal ismerős egyén, alkalmasint a szolgazemélyzet köréből, követte el.

Kémény tűz.

Ma reggel 7 óra tájban kéménytűz támadt a Hesshaimer cég raktárhelyiségeinek házában. A tüzet a telefonon értesített rendőrségről két minimax al a helyszínére sietett rendőrök rövidesen lokalizálták.

Baleset egy építkezésnél.

A Gábori testvérek kut utcai építkezésénél súlyos baleset történt ma délelőtt. Todor Lidi munkásnő lezuhan egy állványról és agyrázkodást szenvedett. Súlyos sérülésekkel szállították a kórházba. A vizsgálóbíró nyomban kiszállt szerencsétlenség helyszínén és bevezette a nyomozást annak a megállapítása céljából, hogy kit terhel a felelőség a balesetért.

*

Elütötte az automobil.

Dr Deppner Vilmos automobilja a Hosszu utcában ma délután elütött egy Hentel Carolina nevű 9 éves iskolás leánykát. A kis leány a jobb lábát törte. Beszállították a kórházba. A rendőrség megindította a vizsgálatot.

*

Elütötte a szekér.

Stenner György 6 éves iskolás fiut ma délután Prázmáron elütötte egy oláh fuvaros szekere. A fiúcskát életveszélyes sérülésekkel szállították a kórházba.

Törvényszék.

Ki gyujtotta fel a csürt ?

— Esküdtszéki tárgyalás. —

— Saját tudósítónktól. —

Brassó, 1910. május 9.

A mai esküdtszéki tárgyalás is rá volt erre az általános francia igazságra: „Cherchez la femme!” És bár 12 komoly esküdt és a törvényszék órák hosszát kereste az asszonyt, s az fel is bukkant gyakran az akták halmazában — de a tiszta tényállást, a kétségbevonhatatlan, megdönthetetlen, kézzelfogható bizonyítékot még sem találták meg. Talán nem is találják meg soha. Az ügy — bár első pillanatra egyszerű gyujtogatásnak látszik, — mégis olyan zavaros, szövevényes és homályos, a tett lélektani indító oka olyan lehetetlen bázison épült fel, hogy érdemes vele foglalkozni.

A vádlott egyén Gociu István 28 éves g.k. nős Persány (Fogaras m.) községi lakos, földműves. Ez a szerencsétlen falurossza, ült már egyszer 6 hetet, egyszer 3 hónapot és egyszer 10 hónapot. A gyilkosságon kívül a büntető törvénykönyv majdnem minden paragrafusával volt már baja. Ült lopásért, orgazdaságért, magánlak-sértésért és súlyos testi sértésért. Most azzal van vádolva, hogy Fingis Jeremiás, volt persányi korcsmáros háza végében levő csürt 1908 március 22-én felgyujtotta — mely aztán a benne levő takarmánnyal együtt el is égett. Pont. Még pedig nagy pont. Hogy miért gyujtotta fel, kissé misztikus.

A vádlott, a tűz után, 1908. március 28-án fogatott el és keményen tagadott, míg április 3-án beismerte, hogy a csürt Munderán Vidor 58 éves persányi lakos biztatására 20 korona jutalom ellenében azért gyujtotta fel, mert Munderán nem akarta tovább a biztosítási díjat fizetni. Mikor Gociu ezt a vallomását a sárkányi járásbírósnál megtette, gondolt egyet — és még azon éjjelen kifizetette cellája ablakát és szerencsésen elszökött. Több mint másfél évig csatangolt Romániában, míg véletlenül 1909 december havában Brailában elfogták. Azóta tagad Gociu körömszakadtáig.

Fölvonulnak tehát a tanúk. Illetve felvonul 4 persányi ember, akik közül kettő

ebben a gyujtogatási ügyben már vádlottként szerepelt, s valahogyan kimászott a gyanu alól. A harmadik tanu — az szegény, nem látott az ügyből, illetve a gyujtogatásból semmit — mert már 21 év óta v a k. A negyedik tanu, — bár ő nem vak — sem látott semmit, csak azt, amikor a csür javában égett.

És most álljunk meg egy kissé. És figyeljünk jól, mert most jelenik meg az — asszony.

Gociu István, a vádlott — 1905-ben megszeretett egy csinos, szemrevaló oláh menyecskét, kivel közös háztartásra, illetve hivatalos kifejezés szerint „vadházasságra” lépett. Hogy ez a házasság nem volt egészen „vad”, igazolja az a körülmény is, hogy vádlott, ki „vadfeleségét” úgy látszik nagyon szerette, együttélésük alatt összes ingatlan vagyonát telekkönyvileg az asszonyra íratta. A vádlott később a 10 havi börtönt leülendő, bevonult a börtönbe. Ezen idő alatt állítása szerint — Juciu János persányi lakos elszerette az asszonyt, ki a nevére írt ingatlan tulajdonában, — immár elég jó partie volt. — Ez a jó ember is volt vádlott a gyujtogatásban, mert Oprea Sándor — a vakember — vallomása, de saját beismerése szerint is, a vádlottal együtt ment be a csürbe, amely azután pár perc múlva lángolva égni kezdett. Sőt a tanu volt az, aki a vak Opreát beküldte a gazdához azzal a hírrel, hogy ég a csür. Holott ép szemével és fiatal lábaival hamarabb beszaladhatott volna maga. Természetesen a vádlottat igen rossz embernek ismerni, aki az asszony miatt agyonütéssel fenyegette őt.

A szövevényes ügyben Ábrahám István tsz. bíró elnöklete alatt szavazó bíró volt Elekes András, dr. Koncwald Endre, Jegyző Berze Árpád, ügyész Welmann Samu. A vádlottat dr. Oláh Victor védte.

Az esküdtszék Gociu István vádlottat a gyujtogatás büntetében bűnsnek mondotta ki és két és fél évi fegyházra ítélte, melyből a 3 hónapi vizsgálati fogság leszámított.

A vádlott megnyugodott az ítéletben.

LEGUJABB.

TELEFON. — TÁVIRAT.

Saját tudósítónk jelentése i.

(Budapest, 1910. május 9.)

(Este 10 óra.)

A király Budapesten.

Bécsből jelentik, hogy a király szerdán délután Budapestre utazik, a hol három hétig marad.

Ő Felsége minden hétfőn és csütörtökön általános kihallgatást ad.

Tisza kortesuton.

Tisza István gróf a Nemzeti Munkapárt több tagja kíséretében tegnap Sárospatakra érkezett, ahol nagy és lelkes közönség fogadta.

A sárospataki Munkapárt alakuló gyűlését Windischgrätz Lajos herceg nyitotta meg és nyomban átadta a szót Tisza István grófnak, aki a választókerület munkapárti jelöltje, Molnár Viktor volt főispán érdekében tartott években gazdag beszédet, hang-

sulyozva, hogy a nemzet érdekei nem közjogi harcokat, hanem produktív munkát kívánnak, mely munkának előharcosául a Nemzeti Munkapárt van hivatva sikra szállani.

Az óriási éljenzéssel fogadott beszéd után Moynár Viktor tartotta meg programmbeszédét.

Sárospatakról Sátorajaujhelyre utazott Tisza, Kazy József államtitkár támogatására.

A közönség nagy ovációkkal fogadta az államtitkárral és Windischgrätz Lajos herceggel megérkező pártvezért.

Tisza beszédének és az államtitkár programmbeszédének elhangzása után bankett volt, amelyről Tisza gyalog indult az állomásra. Utközben a szociálisták megtámadták Tiszát és kíséretét. Egy suhanc követ röpitett feljük, amely Kazyt az arcán megsebezte. Windischgrätz herceg ekkor a suhanc után vetette magát, elfogta, a földre teperte és a botjával veresre verte.

Véres programmbeszéd.

Temesvárról jelentik: Sztójanovics István báró tegnap a moravicai kerületbe érkezett, amelynek munkapárti jelöltje, hogy ott programmbeszédét megtartsa.

Markovec községben Brediteanu Aurel nemzetiségi jelölt felizgatott választói a csőcselékkel egyetemben balakkal és vasvillákkal felfegyverkezve megtámadták Sztójanovicsot és a kíséretében levő csendőröket.

A tömeg magatartása oly fenyegető volt, hogy a csendőrség kénytelen volt sortűzet adni.

Két román paraszt halva rogyott össze, három pedig életveszélyesen megsebesült.

A belügyminiszter, akit táviratilag értesítettek a markoveci zendülésről, szigorú vizsgálatot rendelt el.

Sz.: 578—910. vhtó.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102., illetőleg az 1908. évi XLI. t.-c. 19. §-a értelmében ezennel közzhírré teszi, hogy a brassói kir. törvényszéknek 1908. évi 9274 számú végzése következtében dr. Schnell K. Ernő ügyvéd által képviselt Brassói Nemzeti Bank javára Klein Emil és neje brassói lakosok 170 k. s. jár. erejéig 1908. évi okt. hó 21-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 850 kor. — f.-re becsült következő ingóságok u. m.: butorneműek nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a brassói kir. járásbíró 1908-ik évi V. 1695-6 sz. végzése folytán 105 kor. 34 f. tőkekövetelés, ennek 1900 évi február hó 3 napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 94 kor. 56 f. bíróság már megállapított, költségek erejéig, Brassóban F e k e t e-utca 14. szám alatt leendő megtartására, 1910. évi május hó 21-ik napjának d. u. 2 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legősbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Brassó, 1910. évi május hó 3-án.

2696

Kalmár Ignác, kir. bír. végrehajtó.

Einschenk Károly

orgona-építő
BRASSÓ, Fekete-utca 54. sz.

— Zongora- és harmonium-raktár. —
Harmonika-javítások pontosan és mér-
— — sékelt árak mellett. — —

Egy kis vadászszekér
lóval és szerszámmal azonnal eladó. — Cim a kiadóhivatalban.

BODOKI MATILD

A LEGTISZTÁBB ÉS LEGÉRTÉKESEBB
LUGOS SAVANYVIZ-A MEGRÜGZÖTT BRONCHITIS
NÉL GYOMOR ÉS BÉLHURUTOKNÁL-BIZTOS SIKER!
KIVÁLÓ ÜDÍTŐ ÉS BORVIZ.

Főraktár:
Theil L. & E. O. ésványvizkeresk. cégénél.
Telefon szám: 364.

Minden külön értesítés helyett.

özv. Wéber Györgyné

szül. Székely Julia

f. hó 8-án életének 59. évében hosszas szenvedés után az Urban csendesen elhunyt.

Drága halottunk földi maradványai f. hó 10-én, kedden d. u. 3 ó. fognak a magyar evangélikus temető halottas házából a református egyház szertartása szerint örök nyugalomra helyeztetni.

Nyugalma legyen esendes, emléke áldott.

Brassó, 1910. május hó 9-én.

(2697)

Wéber Vilmos,
mint fia.

Rátky György,
mint unokája.

Daráló hengerszék
jó állapotban, üzemben megtekinthető, jutányosan eladó.
Fromm Márton és fiai,
2683 műmalom.

Gyakorlott varrónők
felvétetnek
Weinertb Hermann
női szabonál Lensor 26.

2 Ház
sürgősen eladó.

Egyik 5 szoba és mellékhelyiségekkel, kerttel 4000 10000 frt. 1500 frt. teher; a másik 2 szoba, konyha, adómentes 13 évig, kis kerttel 3000 frt., teher 900 frt. (2700)
Tudakozódni Rétsor 2 szám a.

*A pünkösdi ünnepek alkal-
mára az általánosan ismert*

Pünkösdi sörből

egy megfelelő mennyiséget a legfino-
mabb minőségben állítottunk elő, amely
valamennyi kimérési üzletünkben, ugy-
szintén azon vevőinknél, kik sörünket
árusítják poharankénti kimérésre fog
kerülni. A *Hosszu-u. 97 sz. a.* rak-
tárunkon és a legtöbb szétküldési he-
lyen palackokban is lesz kapható.

Együttal van szerencsénk a n. é.
közönség figyelmét nagy választéku
természetes kitűnő

Erdélyi borainkra

is felhívni.

Szives pártfogást kér

mély tisztelettel

Czell Frigyes és fia

2699

Kolostor-u. 17.

Értesítés.

A Noában lévő, szép fekvésű és

A „Fenyőliget”-hez

címzett

vendéglő

vezetését a Brassóban is előnyösen ismert

Dakó Bálint urnak

adtuk át, — amelyet közvetlen folyó hó május
10-dike után fog megnyitni.

Kitűnő konyhára (háznál és házon kívül is)
kifogástalan italok, szolid és figyelmes kiszol-
gálásra — olcsó árak mellett — nagy gond for-
dítatik, kérünk tehát számos látogatást.

Ugyanott butorozott nyári

lakások is kiadók.

Bővebbet Dakó Bálint urnál Noa, vagy

Czell Frigyes és Fiainál

(1701)

Kolostor-utca 17.

Legnagyobb
nyeremény
legjobb eset-
ben 1 millió
korona.

NE MULASSZA EL

600,000 és
400,000 K.
nyeremény.

az 1-ső osztálylyal kezdődő m. kir. 26-ik osztállysorsjá-
tékban részt venni.

Friede Gyula és Trs.

a főelárusítók

BRASSÓ,

NAGY-SZEBEN,

Kolostor-utca 36.

Nagydisznódi-utca 1.

Húzás május hó 19. és 21-én lesz.

Ajánl eredeti sorsjegyeket:

$\frac{1}{8}$ sorsjegy; $\frac{1}{4}$ sorsjegy; $\frac{1}{2}$ sorsjegy; $\frac{1}{1}$ sorsjegy;

K 1.50.

K 3.—

K 6.—

K 12.—

hivatalos árban.

Megrendelések azonnal, de csak a pénz előleges beküldése
vagy utánvét mellett eszközöltetnek.

Postai befizetési lapok és játékte-
rek kívánatra bérmentve küldetnek.

200,000 és
100,000 K.
nyeremény.

2642

90,000 és
80,000 K.
nyeremény.